

Ahistamine koolipingis

Valdav osa teismelisi õpilasi pole kogenud koolis seksuaalset ahistamist, kuid sooviksid, et õpetajad hoiaksid nendega suheldes suuremat distantssi.

Rahumäe põhikooli üheksandate klasside õpilastel paluti läbi lugeda 10. oktoobri Õhtulehes ilmunud artikkel "Noobel patupesa Inglise Kolledž", mis käsitles võimalikku õpilaste seksuaalset ahistamist, ja avaldada selle kohta arvamust. Oma mõtted pani kirja poolsada "üheksandikku".

Vana ahistab, noor lööb külge

Peaaegu pooled vastanutest kinnitasid, et seksuaalne ahistamine pole nende probleem. Seksuaalse ahistamise esinemist koolis eitasid kõik õpilased. Vastuste toon ja laad – "pole märganud", "pole kuulnud", "ei usu, et oleks", viitab siiski pigem hoiakule kui kindlale teadmisele.

Mõtteavaldustes eristati külgelöömist ja seksuaalset ahistamist. "Sellest saan ma aru, et noor meesõpetaja võib noorele neiule (oma õpilasele) külge hakata lööma, aga mitte ahistada"; "Mulle meeldib, kui mind noor õpetaja seksuaalselt ahistab. Koolis pole seda minuga veel juhtunud, aga võiks küll. Aga kui mind ahistaks mõni vana kõnts, siis ma tema tunnis ei käiks"; "... õpetajad võiksid siis vähemalt ilusad ja noored olla".

Seega saab ahistaja olla vaid ebameeldiv ja vana, meeldiv ja noor mitte ei ahista, vaid lööb külge.

Paneb käe õlale

Väga paljud õpilased tunnetavad seksuaalse ahistamise lähedast vormi – personaalse distantssi rikkumist. "Elab seljas ja tuleb pooleldi laua peale"; "Milleks peab õpetaja üle õpilase vajuma", "Tuleb liiga lähedale, kummardub minu kohale, see on ebamugav".

Eriti vastumeelseks pidasid õpilased ebameeldiva füüsisega õpetaja liigset lähedust. "Õpetajad on unustanud, et nad pole enam noored ja võivad olla vastikud oma ea, hingeõhu jms poolest", "Hingeõhk haiseb kohvi, suitsu vms järgi", "Pastilli või nätsu võiks suhu pista".

Ebameeldivana kirjeldatakse ka

Seksuaalne ahistamine koolis:

- Ligi pooled teismelistest õpilastest ei tunneta seksuaalset ahistamist oma probleemina.
- Noored suudavad kriitiliselt suhtuda informatsiooniallikatesse ja tunnevad meedia kasutatavaid manipuleerimisvõtteid.
- Õpilased leiavad, et õpetaja peaks igal juhul suutma vältida kahemõttelist tõlgendust võimaldavaid situatsioone.
- Seksuaalset ahistamist nähakse eelkõige meditsiinilise probleemina.
- Noored eristavad külgelöömist ja seksuaalset ahistamist. Külge lööb meeldiv ja noor, ahistab ebameeldiv ja vana.
- Teismelisele kooliõpilasele on ebameeldiv, kui õpetaja rikub personaalset distantssi. Samas saavad noored aru algklasside laste soovist füüsilise läheduse järele.

mitmesuguseid puudutusi ja paitusi. "Ja siis paneb oma käe veel õlale ka", "Üks õpetaja tuleb ja räägib alati hästi lähedalt, paitab ja kummardub õpilaste kohale. Ja siis veel puudutab ka".

Õpilased rõhutasid, et õpetaja peaks igal juhul suutma vältida kahemõttelist tõlgendust võimaldavat olukorda.

Negatiivse tunde võib esile kutsuda ka jälgimine või silmavaatamine. "Mõni õpetaja istub kõrvale ja hakkab jälgima, mida mina teen", "Pole eriti meeldiv, kui mõni õpetaja otse silmamuna sisse vaatab".

Ligi veerand õppureist avaldas arvamust, et jutud seksuaalsest ahistamisest koolis võivad olla liialdatud.

"See, mis Inglise Kolledžis juhtus, võib olla isegi liiga üles puhutud," kirjutas üks õpilane. "Mõni võib just meeleka midagi oma vihavaenlasest õpetajale teha ja tema kohta midagi halba rääkida, lootes temast lahti saada."

Veerand teismelistest pidas siiski võimalikuks, et Õhtulehes ilmunud artiklis on oma iva sees.

Õpilased nägid seksuaalse ahistamist ennekõike kui meditsiinilist probleemi. "Kui ilmneb, et õpetaja on süüdi, peab ta saatma psühholoogi juurde, kes uuriks välja, miks ta nii teeb ja raviks ta terveks," arvati. Maksimaalse karistuseks nimetati vallandamist.

MATTI MARTINSON,
Rahumäe Põhikooli direktor
ANNIKA TALLO,
psühholoog